

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w Wydziale III Karnym w składzie:

Przewodniczący sędzia Katarzyna Sztandar

Protokolant stażysta Małgorzata Bednarek

przy udziale prokuratora Katarzyny Tomczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2022r.

sprawy z wniosku pełnomocnika wnioskodawcy M. K.

w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania

orzeka

- na podstawie art. 552 § 4 kpk zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim na rzecz wnioskodawcy M. K. kwotę 25 000 (dwadzieścia pięć tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 1463 (tysiąc czterysta sześćdziesiąt trzy) złote tytułem odszkodowania w związku z niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem M. K. w okresie od dnia 27 maja 2016 roku do dnia 12 sierpnia 2016 roku w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w T., sygn. akt (...), wraz z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia się wyroku,
- oddala wniosek w pozostałym zakresie,
- zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim na rzecz wnioskodawcy M. K. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

5. UZASADNIENIE		
Formularz UWO	Sygnatura akt	III Ko 385/21
WNIOSKODAWCA		
M. K.		
ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA		
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki

	6.780 zł.	odsetki za opóźnienie od daty uprawomocnienia orzeczenia
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki
	60.000 zł.	odsetki za opóźnienie od daty uprawomocnienia orzeczenia
3.	Inne	

Ustalenie faktów			
Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
	<p>M. K. został zatrzymany w dniu 7 kwietnia 2016 roku o godzinie 07:45.</p> <p>Tego samego dnia postawiono wnioskodawcy zarzut dokonania czynu z art. 197§1, kk w zb. z art. 157§2 kk w zw. z art. 11§2 kk. Postanowieniem Sądu Rejonowego w T. z 8 kwietnia 2016r., sygn. (...) M. K. został tymczasowo aresztowany na czas do 6 lipca 2016r., godz. 07:45. Postanowienie to zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z 27 kwietnia 2016r., sygn.(...). Następnie tymczasowe aresztowanie zostało przedłużone do dnia 4 września 2016r, godz. 07:45 postanowieniem Sądu Rejonowego w T. z 29 czerwca 2016r., sygn.</p>	<p>protokół zatrzymania</p> <p>postanowienia</p> <p>PROTOKÓŁ</p> <p>akt oskarżenia</p> <p>wyroki</p> <p>POSTANOWIENIE</p> <p>zeznania wnioskodawcy</p>	<p>22</p> <p>27 - 33</p> <p>34</p> <p>35-41</p> <p>42-45</p> <p>46</p> <p>60-61</p>

(...) W dniu 10 sierpnia 2016r. (sygn. (...)) Sąd Okręgowy w P. zmienił powyższe postanowienie w ten sposób, że zastrzegł, iż tymczasowe aresztowanie ulegnie zmianie na poręczenie majątkowe w kwocie 40.000 zł. pod warunkiem wpłacenia tej kwoty w wyznaczonym terminie, przy czym w przypadku wpłaty tej kwoty orzekł wobec wnioskodawcy dozór policji, zakaz wszelkich kontaktów z pokrzywdzoną oraz zakaz zbliżania się do niej na odległość mniejszą aniżeli 500 metrów, a także zakaz opuszczania kraju.

Poręczenie zostało wpłacone w dniu 11 sierpnia 2016r. i wnioskodawca został zwolniony w dniu 12 sierpnia 2016r.

W dniu 31 października 2016r. wpłynął do Sądu Rejonowego w T. akt oskarżenia, którym M. K. został oskarżony o to że:

I. w dniu 20 grudnia 2015r. w T. doprowadził M. P. do obcowania płciowego w ten sposób, że po uprzednim zastosowaniu wobec niej przemocy polegającej na przytrzymywaniu za ręce, wessaniu skóry na centralnej części szyi, odbył z nią stosunek płciowy powodując na szyi obrażenia ciała w postaci różowej plamki

kształtu eliptycznego, które to obrażenie nie powoduje naruszenia czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, tj. o czyn z art. 197§1 kk w zb. z art. 157§2 kk w zw. z art. 11§2 kk,

II. w dniu 6 września 2015r. w T. umyślnie spowodował u M. P. obrażenia ciała w ten sposób, że uderzył pokrzywdzoną pięścią w klatkę piersiową w wyniku czego w/w doznała stłuczenia klatki piersiowej z tkliwością uciskową okolicy przyczepu IV do mostka po stronie lewej, które to obrażenia nie powodują naruszenia czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, tj. o czyn z art. 157§2 kk.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w T.z 29 października 2018r., sygn. (...) M. K. został uniewinniony od popełnienia zarzucanych czynów. Wyrok ten został uchylony wyrokiem Sądu Okręgowego w P.z 17 kwietnia 2019r., sygn. (...) i sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania. Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w T.z 21 kwietnia 2021r., sygn. (...) M. K. został uniewinniony od popełnienia czynu z pkt. I aktu oskarżenia oraz został skazany za czyn z pkt. II, przy przyjęciu, że czyn ten został popełniony

w dniu 5 września 2015r., na podstawie art. 157§2 kk na karę grzywny w ilości 100 stawek dziennych, każda po 20 zł. Na podstawie art. 63§1 kk zaliczono na poczet tej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 7 kwietnia 2016r., godz. 07:45 do 12 sierpnia 2016r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równy dwóm stawkom dziennym grzywny. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z 17 września 2021r., sygn. (...)

Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z 31 stycznia 2022r., sygn. (...)dokonał prawidłowego zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet powyżej wskazanej kary grzywny w ten sposób, że zaliczył na jej poczet okres od 17 kwietnia 2016r., godz. 07:45 do 27 maja 2016r., godz. 07:45.

M. K. zamieszkiwał z rodzicami. Miał dwoje dzieci, wobec których był obciążony obowiązkiem alimentacyjnym. Pobyt w izolacji znosił bardzo źle. Był to jego pierwszy pobyt w Areszcie. W toku całego postępowania nie przyznawał się do zarzucanych czynów. Ze względu na charakter zarzutu był szykanowany

	<p>przez współwięźniów, wyzywany, a przez to towarzyszył mu nieustanny stres i obawa aby ktoś nie wyrządził mu krzywdy. Wnioskodawca pracował jako kierowca w firmie (...) w T.. Na skutek tymczasowego aresztowania utracił tę pracę. Po opuszczeniu Aresztu powrócił do rodzinnego domu. Zamieszkiwał w małej miejscowości, więc okoliczni mieszkańcy wiedzieli o jego aresztowaniu, w związku z czym w dalszym ciągu traktowali go jak przestępcę i unikali go.</p>		
Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty

ocena DOWODÓW			
Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
	dowody wymienione w tabeli „Ustalenie faktów”	Sąd dokonał ustaleń dotyczących zatrzymania i pobytu w izolacji M. K. na podstawie dokumentów i orzeczeń wymienionych szczegółowo powyżej oraz protokołu przesłuchania wnioskodawcy, które uznał za wiarygodne i nie budzące żadnych zastrzeżeń.	

Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu
PODSTAWA PRAWNA		
Oszkodowanie		
	1463 zł	odsetki od uprawomocnienia się wyroku
Zwiężle o powodach podstawy prawnej		
Zadośćuczynienie		
	25.000 zł.	odsetki od uprawomocnienia się wyroku
Zwiężle o powodach podstawy prawnej		
<p>Podstawę prawną dla dochodzonych przez wnioskodawcę roszczeń stanowi art. 552§4 kpk, w myśl którego odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania. Stan faktyczny sprawy wskazuje, że tymczasowe aresztowanie M. K. było niesłuszne, ponieważ prowadzone postępowanie karne ostatecznie zakończyło się wydaniem wobec niego prawomocnego wyroku uniewinniającego co do czynu</p>		

zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia. W sprawie nie zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 553§1, 2 i 3 kpk. Analiza akt sprawy wskazuje, że istotnie wnioskodawca poniósł szkodę i doznał krzywdy na skutek pozbawienia go wolności, które to nie zostały zrekompensowane. W areszcie przebywał od 7 kwietnia 2016r., godz. 07:45 do 12 sierpnia 2016r., godz. 07:45. Częściowo okres tymczasowego aresztowania został zaliczony na poczet orzeczonej wobec niego grzywny za czyn z pkt. II aktu oskarżenia, którą uznano za wykonaną – tj. okres od 7 kwietnia 2016r., godz. 07:45 do 27 maja 2016r., godz. 07:45. Wobec tego wnioskodawcy służy prawo do otrzymania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz prawo do odszkodowania za pozostały okres tymczasowego aresztowania, tj. od 27 maja 2016r. do 12 sierpnia 2016r.

Wnioskodawca domaga się zasądzenia zadośćuczynienia w kwocie 60.000 zł.

Sąd uwzględnił jego żądanie w części, a oceniając kwestę wysokości zadośćuczynienia, kierował się zasadami zawartymi w przepisach kodeksu cywilnego a także zasadami wypracowanymi przez orzecznictwo Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych. Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę to odszkodowanie za szkodę niematerialną wynikłą z tymczasowego aresztowania lub zatrzymania, którą stanowią negatywne przeżycia psychiczne wiążące się z faktem pozbawienia wolności oraz faktem utraty przez taką osobę dobrego imienia. W myśl art. 445§1 kc zadośćuczynienie winno być odpowiednie, co oznacza, że z natury rzeczy ma służyć złagodzeniu doznanej

krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia. Jego wysokość wyznaczają dwie granice. Z jednej strony zadośćuczynienie powinno przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, a z drugiej, nie może być wysokością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy i powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, gdyż zarówno ocena, czy jest ono realne, czy nie nadmierne, pozostawać musi w związku z poziomem życia. (postanowienie SN z 22.01.2013r., VKK 231/12, wyrok SA w Poznaniu z 21. 11. 2012r. II Aka 228/12, wyrok SA we Wrocławiu z 25.07.2012r., IIAKa 201/12, wyrok SA w Rzeszowie z 09.10.2012r., IIAKa 91/12).

Sąd ustalając skalę krzywdy doznanej przez wnioskodawcę niesłusznym tymczasowym aresztowaniem rozważył całokształt okoliczności dotyczących czasu trwania izolacji, rodzaju zarzutów, sytuacji rodzinnej, stanu zdrowia, skutków w sferze psychiki, utraty autorytetu w środowisku a także trybu życia przed zatrzymaniem. Przy tej ocenie Sąd uwzględnił fakt, że M. K. przed zatrzymaniem wiódł normalne, spokojne życie, pracował i przestrzegał porządku prawnego. Niewątpliwie fakt tymczasowego aresztowania odczuł w sposób szczególnie dotkliwy tym bardziej, że był to jego pierwszy pobyt w izolacji. Musiał znosić narzucony mu z góry reżim związany z aresztowaniem. Ze względu na charakter postawionego zarzutu był szykanowany przez współwięźniów, co było dla niego niezwykle upokarzające tym bardziej, że czuł się osobą niewinną. Bezspornym

jest, że wieść o aresztowaniu szybko rozeszła się wśród mieszkańców niewielkiej miejscowości, w której zamieszkiwał. Mimo zwolnienia, część opinii publicznej była już przekonana o jego winie, wobec czego niewątpliwie wnioskodawca podlegał stygmatyzacji w środowisku lokalnym. Wiadomym jest, że odbudowanie wiarygodności i zaufania w środowisku osoby, która utraciła dobre imię jest niezwykle trudne. Tym samym potęgowało to poczucie krzywdy wnioskodawcy.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że kwota 25.000 zł. przyznana tytułem zadośćuczynienia jest odpowiednia, uwzględnia całokształt okoliczności dotyczących wnioskodawcy oraz jest utrzymana w rozsądnych granicach, dostosowanych do aktualnych stosunków majątkowych w społeczeństwie. Tym samym przyznanie zadośćuczynienia w kwocie 60.000 zł. zgodnie z żądaniem wnioskodawcy stanowiłoby kwotę rażąco wygórowaną.

Sąd analizując okoliczności sprawy uznał, że należy przyznać wnioskodawcy odszkodowanie stanowiące wysokość utraconych zarobków z tytułu wykonywanej pracy w charakterze (...) w firmie (...) w T.. Niewątpliwym jest, że wnioskodawca utracił tę pracę z powodu tymczasowego aresztowania. Odszkodowanie ma charakter kompensacyjny i jego celem jest wyrównanie stanu majątkowego jaki zaistniałby, gdyby niekorzystne dla wnioskodawcy okoliczności w postaci tymczasowego aresztowania nie nastąpiły. Oznacza to, że zasądzając odszkodowanie z tytułu utraconych zarobków należy uwzględnić ile

wnioskodawca przeznaczyłby na swoje podstawowe potrzeby życiowe gdyby przebywał na wolności a różnica między tą kwotą a kwotą uzyskanych dochodów stanowi odszkodowanie z powodu utraconych zarobków. (wyrok SN z 20.10.2011r., IVKK 137/11, wyr SA w R. z 7.03. 2013r. , IIAKa 15/13).

Obliczając odszkodowanie obejmujące utratę zarobków Sąd uwzględnił fakt, że w okresie trzech miesięcy poprzedzających tymczasowe aresztowanie wnioskodawca otrzymywał wynagrodzenie netto w kwotach 577,57 zł. (za miesiące styczeń, luty, marzec 2016r.) Łączne wynagrodzenie za ten okres to kwota 1732,71zł. netto, którą podzielono przez ilość dni w styczniu, lutym, marcu – tj. łącznie 91 i otrzymano kwotę 19 zł., którą następnie pomnożono przez 77 tj. sumę dni od 27 maja 2016r. do 12 sierpnia 2016r. otrzymując kwotę 1463 zł. Tak więc za okres pobytu w areszcie od 27 maja 2016 roku do 12 sierpnia 2016 roku należało przyznać wnioskodawcy odszkodowanie w kwocie 1463 zł.

Sąd ujął w obliczeniach kwotę wynagrodzenia netto a nie brutto, ponieważ przyznane odszkodowanie, w przeciwieństwie do wynagrodzenia nie podlega obowiązkowi podatkowemu, co oznacza, że wysokość utraconego zarobku nie może być określona w oparciu o te elementy wynagrodzenia, które w rzeczywistości nie są wypłacane pracownikowi tj. zaliczki na podatek dochodowy i składka na ubezpieczenie społeczne. Oprócz wynagrodzenia netto, wnioskodawca otrzymywał również diety, które przeznaczał na swoje

<p>utrzymanie w czasie wykonywanej pracy, przy czym pewne kwoty w granicach około 700-800 zł. pozostawały dla niego do dyspozycji. Z zeznań wnioskodawcy wynika, że kwotę około 1000zł. przeznaczał miesięcznie na swoje podstawowe potrzeby życiowe, w związku z czym kwoty tych diet nie zostały uwzględnione przy obliczeniu wysokości odszkodowania. Należy również zaznaczyć, że Sąd nie mógł przyznać odszkodowania z tytułu utraconego wynagrodzenia za cały okres tymczasowego aresztowania z powodów, o których już wyżej pisano, a więc dlatego, że okres od 7 kwietnia 2016r. do 27 maja 2016r. został zaliczony na poczet orzeczonej kary grzywny.</p> <p>Zadośćuczynienie i odszkodowanie zostało zasądzone wraz z odsetkami od uprawomocnienia się wyroku.</p>	
Inne	
Zwięźle o powodach podstawy prawnej	
Inne ROZSTRZYGNĘCIA Zawarte w WYROKU	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności

Koszty procesu	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3. 4.	Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy zwrot kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z

22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności
adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz. 1800 z póź. zm.).

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o art. 554
§ 4 kpk.

PODPIS